

Zdravstvena zaštita, socijalna i prava djece nisu pitanja politike

Kao građani se moramo mobilisati s ciljem ostvarivanja i iznošenja naših stajališta i naših zahtjeva u građenju te simbioze s vlasti • U BiH je veoma složena situacija

Međunarodni dan ljudskih prava obilježen je jučer, 10. decembra, a tim povodom organizirani su brojni paneli, diskusije, konferencije širom Bosne i Hercegovine. Ombudsmen za ljudska prava BiH Jasminka Džumhur govorila je za „Dnevni avaz“ o stanju u BiH i ugrožavanju nekih od osnovnih ljudskih prava.

Ugrožene kategorije

Uvijek posmatram stanje u BiH iz perspektive građana, s obzirom na to da mandat institucije Ombudsmena jeste da bude kanal za komunikaciju između građana i vlasti. Najšire rasprostranjena ugroženost prava je u onoj oblasti koja se najviše reflektira na same građane, to je domen ekonomskih i socijalnih prava, prije svega. I u tom segmentu treba svakako spomenuti položaj ugroženih kategorija – kazala je Džumhur.

Dodala je da se u vezi s tim kontekstom, stavlja i

Džumhur: Svi smo, prije svega, građani BiH, a nakon toga obnašamo određene dužnosti!

prva generacija prava, odnosno građanska i politička prava, kao što su sloboda udruživanja, sloboda izražavanja, koja uključuje i pitanje slobode pristupa informacijama, ali i kanala putem kojih se

informacije daju, odnosno prenose, tačnije medijima.

Veoma je složena situacija u BiH s aspekta ljudskih prava, o čemu i govore zaključna razmatranja UN komiteta, ali i univerzalno periodičnog izvještaja te stajališta Vijeća Evrope, kao i sve veći broj presuda Eyropskog suda, gdje je posebno značajno kada govorimo o pitanju sistemskih povreda prava; koje, nažalost, kao što možemo vidjeti, već počivaju u samom Ustavu BiH, gdje imamo u sukobu preambolu Ustava BiH, koja garantuje prava kolektivitetima u odnosu na član dva Ustava, koji se

poziva na međunarodne standarde i koji štite individualna prava, znači prava svake osobe pod jurisdikcijom države – pojasnila je Džumhur.

Dodala je da treba pozvati građane da se više okrenu sami sebi.

I da se mobilisemo s ciljem osvarivanja i iznošenja naših stajališta i naših zahtjeva u građenju te simbioze s vlasti, jer ne možemo posmatrati da smo izolirani jedni od drugih. Svi smo mi, prije svega građani BiH, a nakon toga obnašamo određene dužnosti – istaknula je.

Veći obim

Džumhur je naglasila da treba slijediti ono što su preporuke i stajališta neovisnih tijela.

Mi smo dobrovoljno, kao država, prihvatili ratificiranjem konvencija obaveze i te obaveze su sadržane u njihovom minimumu, što znači da svaka država ima pravo da razvija ta prava i u većem obimu nego što je propisano. Posebno, ja bih inicirala, da nije sve pitanje politike kada govorimo o zdravstvenoj zaštiti, kada govorimo o socijalnim pravima, zaštiti prava djece, pristupačnosti, znači to su svakodnevni odnosi prema građanu i jednostavno trebamo više poštivanja građana u njihovim zahtjevima – istaknula je Džumhur.

Mrtvo slovo na papiru

Džumhur je naglasila da se zakoni ne mogu donositi samo s ciljem zadovoljavanja potreba pridruživanju u članstvu Evropske unije, ako će biti mrtvo slovo na papiru.

Prošle godine je usvojen Zakon o slobodi pristupa informacijama

u institucijama BiH kojim smo čak umanjili prava koja su propisana u zakonu 2000. godine i, evo, nismo osposobili mehanizam za proaktivno objavljivanje informacija, iako je to bila jedna od novina koje je taj zakon donio – kazala je.